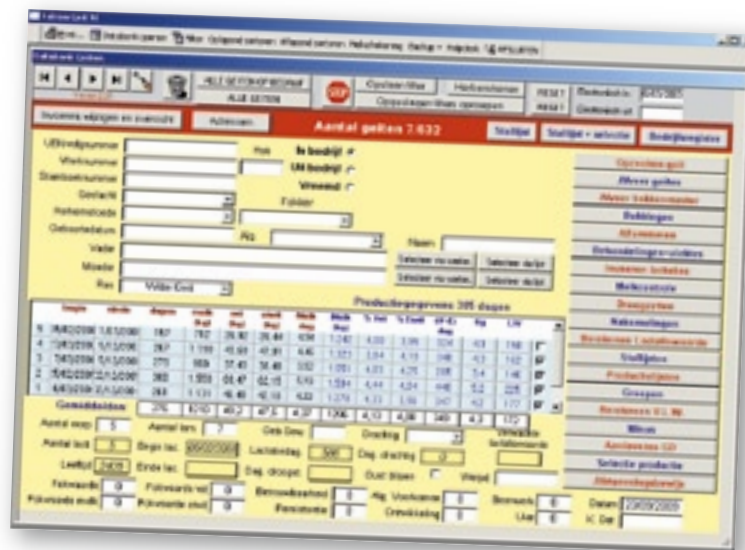

Managementprogramma's: welke kiest u?

Wilma Wolters

Een managementprogramma kan het wel en wee van dieren op een bedrijf overzichtelijk maken. Er zijn drie programma's die zich (ook) op geiten richten. Wat zijn de verschillen en overeenkomsten?

Elda, Falcoo en de Gezondheidsdienst voor Dieren bieden geitenhouders managementprogramma's aan.

Elda richt zich specifiek op geiten, GD heeft met het Individueel Dier Registratie systeem (IDR-online) een programma dat zowel voor geiten- als voor schapehouders geschikt is en Falcoo richt zich in eerste instantie op melkschapen, maar kan geitenhouders een aangepast programma bieden. Alle drie programma's worden al door meerdere geitenhouders in Nederland gebruikt. Maar natuurlijk zijn er verschillen. Welk programma past het best bij uw situatie?

Nationale database

In 2010 wordt de nieuwe wetgeving voor elektronische I&R van kracht. Vanaf dan moeten geboortes, sterftes en verplaatsingen van dieren gemeld worden aan de I&R-database van het ministerie van LNV. Via een managementprogramma kunnen deze meldingen op een makkelijker manier gedaan worden. Zowel Elda, Falcoo als IDR-online bieden die mogelijkheid. Daarnaast bieden de programma's andere functionaliteiten die het management op bedrijven eenvoudiger maakt. IDR-online sluit aan bij de diergezondheidsprogramma's van de GD zoals CAE en CL bestrijding. In dit programma is het mogelijk om de bedrijfsstatus te tonen en gezondheidsverklaringen af te drukken. Ook behandelingen (medicijnen) kunnen gemeld worden.

In de programma's van Elda en Falcoo is het mogelijk om overzichten te maken met de

dekkingen, afstammings, aflammerdatum, nakomelingen, behandelingen en/of ziektes, een medicijnlijst, stallijst, melkcontrole- en productiegegevens, lactatiewaardes, vruchtbaarheidgegevens en fokwaardes. Voor het Elda-programma zijn (eigen) melkcontrole-, lactatiewaarde- en fokwaardegegevens in het basisprogramma niet beschikbaar; dat is alleen mogelijk als de geitenhouder de uitbreidingsmodule melkcontrole aanschaft (en aan melkcontrole doet). Alleen in het Falcoo-programma is het mogelijk om zonder uitbreidingsmodule de melkproductie te registreren.

Het melden van gegevens via de nationale database aan stamboeken is nu met geen enkel programma mogelijk. Straks wel, mits het stamboek aangesloten is bij deze database (dit kan op verschillende manieren).

Ontwikkelingen

Omdat in de database van het ministerie van LNV alleen de wettelijk verplichte informatie (locatie, geboortjaar en nummer) wordt opgeslagen, bouwen de GD en Elda een meldportaal. Bij dit portaal kan de hele schapen- en geitensector eenvoudig meldingen doen en bedrijfsinformatie uitwisselen. Het systeem is geschikt voor schapen- en geitenhouders, stamboeken, dierenartsenpraktijken, slachthuizen, handel, melkverwerkers enzovoorts. In het systeem zal (gefaseerd) onder andere de volgende informatie beschikbaar komen: stamboekgegevens, handelsregister, bedrijfsregister, vervoersdocumenten, gezondheidsverklaringen, voedselketeninformatie, vaccinatie-

registratie en melk/vlees/productiegegevens (mpr). Dit meldportaal dient niet als managementprogramma.

Ook Falcoo komt met iets nieuws wat op den duur het huidige managementprogramma zal vervangen: in december lanceert dit bedrijf een programma online. Alle houders van dieren en de stamboeken worden daarbij in één databank opgenomen. Het voordeel is dat houders slechts eenmaal gegevens in hoeven te voeren en dat dit automatisch verwerkt wordt op bedrijfsniveau, bij LNV en eventueel doorgegeven wordt aan de GD en het stamboek. Het programma wordt niet aangekocht, de gebruikers huren een licentie. De prijzen voor dit programma variëren tussen de 50 en 100 euro, en een licentie is jaarlijks opzegbaar. Bijzonder is ook dat alle diersoorten geregistreerd kunnen worden in dit programma, dus zowel schapen, geiten, melkschapen als paarden. Een aantal readers kunnen gekoppeld worden aan het programma.

Prijzen

De prijs is misschien wel het grootste verschil tussen de programma's. Een bedrijf van zeshonderd melkgevendende geiten bijvoorbeeld is aan het Elda-, Falcoo-, of IDR-online programma respectievelijk het volgende kwijt: 681 euro, 50 tot 100 euro, 609,95 euro. Op dit moment koopt Falcoo zijn managementprogramma's niet meer en kan dus alleen een licentie worden aangevraagd voor gebruik van het online programma dat tussen 50 en 100 euro zal kosten. ♪

Kenmerken van de managementprogramma's

	Elda	Falcoo	IDR-online
Mogelijkheid printen afstammingsbewijzen	ja	ja, mogelijk met lactatiegegevens	ja, nu nog van één generatie; in de nieuwe versie nemen de mogelijkheden toe
Mogelijkheid voor melkverwerker tot inladen melkproductiegegevens	ja	nee	in nieuwe versie wel
Mogelijkheid voor melkcontroleverwerker tot inladen melkproductiegegevens	nee, wel mogelijk met de uitbreidingsmodule melk	nee	in nieuwe versie wel
Wat is de prijs van het (basis)programma	681 euro	voor het huidige managementprogramma 390 euro, voor het nieuwe online programma wordt tussen 50 en 100 euro betaald	in 2009: 39,95 euro abonnement plus 0,95 euro per dier ouder dan 1 jaar; over de prijs van de nieuwe versie vindt nog overleg plaats
Welke uitbreidingen zijn mogelijk aan het programma	1. handreader 2. melkcontrole 3. koppeling procescomputer krachtvoer 4. koppeling procescomputer automatische melkmeting	uitbreidingen zijn in de toekomst mogelijk, mocht daar vraag naar zijn	
Wat kosten deze uitbreidingen	750 euro per module	eventuele uitbreidingen zitten in het onderhoudscontract	uitgangspunt is dezelfde prijs als in 2009 (met indexatie)
Hoe vindt onderhoud/updates aan het programma plaats en wie doet dit	2x per jaar, door Elda	door het opsturen van een cd	programmatuur wordt door GD, Elda en CRV gebouwd en onderhouden
Recente ontwikkelingen binnen het programma	aanpassingen aan I&R 2010 is nu de belangrijkste, recent zijn het geitengezondheidsplan en medicijnregistratie uitgebreid	het huidige managementprogramma wordt omgezet naar een online programma waar gegevens van alle diersoorten in kunnen	op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de nieuwe versie voor 2010
Kunnen gegevens van alle handhelds worden ingeladen	alleen de HHR en de ID-logger kunnen gekoppeld worden	nog niet precies bekend; Falcoo heeft vier handhelds, minimaal twee zullen er gebruikt worden	nog niet bekend

Gebruikers aan het woord

Elda • Alex en Wilma Westerlaken, Rijswijk (NB)

Het programma bevat de familie prima. Wilma: "We gebruiken het intensief; eigenlijk hebben we alle gegevens van de dieren erin zitten. De gegevens van de tankmelk staan erin, de fokwaardes en we weten van de meeste lammeren welke vader ze hebben. We werken al met elektronische nummers en een handheld en dat is een vooruitgang. We maken geen tikfouten meer." De Westerlakens kunnen eigenlijk geen minpunten van het programma noemen en missen ook niets. Wel vindt Alex dat Elda moet uitkijken dat het niet te onoverzichtelijk wordt doordat het programma zoveel mogelijkheden kent. De prijs-kwaliteitsverhouding vindt hij goed. "Het moet niet duurder worden, maar dat we kunnen bellen en dan direct geholpen worden is mooi."

Falcoo • Carla Hutten, Ane (Overijssel)

Acht jaar werkt de familie Hutten met het Falcoo-programma. "Het bevat ons goed. We vullen zelf alle gegevens in, ook die van de melkcontrole en dat gaat heel gemakkelijk." Verder is Hutten blij met de overzichtelijkheid en het feit dat je complete bedrijfsregister in het programma staat. Carla Hutten mist niets in het programma. De keus voor het Falcoo-programma is gemaakt op basis van de prijs. "Dit programma is een stuk goedkoper dan het programma dat het meest wordt gebruikt in de geitenhouderij." De familie kan altijd bellen als ze ergens mee vast lopen en de prijs-kwaliteitsverhouding vinden ze dan ook prima. Ze raden het programma bovendien andere geitenhouders aan. "Maar Falcoo is wat minder bekend, dus als wij zeggen dat we er tevreden mee zijn, heeft dat niet altijd effect."

IDR-online • Agnes Meijerink, Rijssen (Overijssel)

De familie Meijerink gebruikt het programma om wijzigingen (geboortes, sterftes) door te geven. "Voor wat wij er mee doen werkt het programma op zich goed", vertelt Agnes Meijerink. Ze kozen ervoor omdat het wat minder uitgebreid en ook goedkoper is dan het Elda-programma waar de familie eerst mee werkte. "De prijs-kwaliteitsverhouding van IDR-online is denk ik wel redelijk." Als minpunten kan Meijerink noemen dat het inloggen soms niet lukt en dat niet bekend is waarom niet. Daarnaast is het bij bepaalde lijsten niet mogelijk om meerdere dieren op één bladzijde te krijgen en moet je dus ongeveer gokken waar het dier staat op die lijst. "Maar we nemen het programma zoals het is en raden het zeker aan bij andere geitenhouders."